

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

12. Quod homo beneficio mortificationis satisfaciat pro peccatis, & à
promeritis pœnis liberetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

li, neque in veteris testamenti san-
deprehensa fuere: ac pariter intelligi
quanti beneficii loco habere debeamus
quod Deus Evangelicæ mortificationis
tam mirificam vim & efficaciam tribu-
erit perfecte subiiciendi omnes ani-
mi perturbationes, & multa coelestia
charismata accumulandi. Quis iam
animetur ad fugienda omnia commo-
da & blandimenta corporis, ad ample-
ctendas poenas, carnisque propriae affli-
ctiones? Sapientissimi Gentilium ab-
lecebris quas naturaliter amabant, &
abstinebant, inedia, frigora, niues,
paupertatem æquo animo tolerabant
ad captandam virtutum vmbra, verum
que sapientia destitutos existimabant,
qui id non facerent: quanto magis in
lege Evangelica ad faciendum est, ubi
ad veram virtutem sapientiamque con-
tenditur, ac exiguo labore cum gratia
diuina coniuncto perfecta obtinetur
passionum victoria?

CAPVT XII.

Quod homo beneficio mortificationis satisfaciat pro noxiis admissis, & à promeritis pœnis liberetur.

Quoniam homo dum peccat, aut
voluptatulam quandam venatur,
quam

quam non deberet, aut refugit poenam,
 quam suscipere fas erat; diuina iu-
 stitia voluit, vt ad satisfaciendum pro
 culpa, & ad animam debito ordini re-
 stituendam se ipse mortificaret, absti-
 nendo ab rerum quarundam licitarum
 vsu, quæ oblectare poterant, & poenam
 aliquam tolerando, quam poterat lici-
 tē declinare. Id beatus Gregorius de-
 clarat his verbis: *Cogitandum summo opere*
est, vt qui se illicita meminit commississe, à
quibusdam etiam licitis studeat abstinere,
quatenus per hoc Conditori suo satisfa-
ciat, vt qui commisit prohibita sibi met ipsi,
abscindere debeat etiam concessa. Hor-
tabantur siquidem quondam sancti Pa-
tres ipsos poenitentes, vt ad satisfaci-
endum Deo, & ad expiandam offensam
non modo à peccandi consuetudine
discederent, verum etiam contrarijs o-
peribus virtutum Deum iratum sibi
reconciliarent. Vnde sanctus Chry-
sostomus. Quemadmodum, inquit,
sauciato non satis est telum vulneri
exemptum, sed præterea opus habet
chirurgi cura; sic in crimen lapsa post
confessionis & absolutionis antidotum
necesse est fructus dignos poenitentiae
adiungere. Declarans autem, cuiusmo-
di esse debeant fructus, subiicit. Car-
 nem

*Greg. ho. 34.
 in Euang.*

*Aug. de vera
 & fals. poen.
 c. 15.*

*Tertull. com.
 Phyth.*

*Chryst. hom. 3.
 oper imperf.
 in Matth.*

nem tuam nimio cibo & potu per
 temperantiam onerasti? castiga eam
 ueriere ieiunio & aquæ potu. Oculi
 venustarum rerum aspectu æquo per
 lantius oblectasti? coerce deinceps illi
 & vsu coniugij etiam licito, quod
 potes, te priua. Verbis factisve iniuriis
 affecisti proximos? nunc labora, ut om
 nibus maledicentibus benedicas, & be
 neficijs etiam tibi eos deuincias. In e
 dem sententiam B. Ambrosius alicubi
 alloquitur virginem lapsam: *Ampul
 tur, inquit, crines, qui per vanam gloriam
 occasionem luxurie praestiterunt. Desuunt
 oculi lachrymis, qui masculum simpliciter non
 aspexerunt. Palleat facies, quæ quondam
 ruit impudicè. Denique totum corpus in
 maceretur, cinere aspersum & opertum, cuius
 perhorrescat, quia malè sibi de pulchritudine
 placuit.* Ita Ambrosius.

*Ambr. ad
 virg. e. 8.*

Hanc doctrinam proculdubio Deus
 scribit in cordibus verorum penitenti
 tium: nam quando anima hominis
 Deo illuminata seriò expendit, quid
 peccando fecerit, ut quod ob breuem &
 vilem voluptatulam diuinam male
 statem contempserit, illumque, cui
 summum amorem & gloriam, ut
 pote infinito bono, imò omnium bo
 norum fonti, debebat, quasi calce abie
 ce

cerit, ac creaturæ è nihilo factæ, quæ
 pura vanitas est, omnium rerum crea-
 torem posthabuerit: adhæc dum consi-
 derat, quoties sempiternas inferni me-
 ritus sit pœnas, & quod peruersæ cor-
 poris inclinationes perpetuò ipsum ad
 omnia mala exstimulârint, in seipsum
 sancta quadam indignatione accendi-
 tur, atque ad tuendum diuinæ iustitiæ
 honorem, vindicandosque temerarios
 lapsus suos, sedulò cogitat, quàm cru-
 cem singulis membris deinceps impo-
 nere velit, vt verè carnem crucifigat
 cum concupiscentijs suis. S. Paula Ro-
 mana aliquando corporis delitijs ni-
 mium indulserat; at postquam Deus ei
 oculos mentis patefecit, vt commemo-
 rat sanctus Hieronymus, grauitè cor-
 pus affixit, mollia linteamina & serica
 pretiosa asperitate cilicij commutauit,
 & tantæ fuit continentiæ, vt exceptis
 diebus festis, vix oleum in cibo cape-
 ret, sed nec vini guttulam in potum ad-
 mitteret. Dum hoc genere mortifica-
 tionis dicta matrona vteretur, dicebat:
*Affligendum est corpus quod multis vacauit
 delitijs: longus risus pe. peti. compensandus est
 fletu, &c.*

S. Eligius, dū iuuenis esset, teste Au-
 doeno Rothomagensi Episcopo, olim
 eius

*Hier. ep. 27.
 ad Eustocho.*

eius sodali, locuples erat, pulcher, libere
 omnibus charus. Vestibus utebatur peccato
 cis auro & argento pertextis, cingulo sinâra
 gemmis & lapidibus pretiosis splendens magnu
 do, cōsuetudine utebatur principum potest
 aula regia virorum, ipsique adeo gandun
 coniunctissimus. Postquam autem feni a
 tor eius tetigit, perfectæ mortificatiōe
 nis desiderium in illud immisit, hōm
 prorsus, vt conatus & studia eius vindi
 nia superiori vitæ essent contraria. cet B. A
 vestimenta byssina & aurea conuait Pro
 in cilicium, cingulum gemmis fulgeum a
 in funem rudem, aulicos ludos & quens
 tia in nocturnas preces & vigiliæ prope
 sodalitatē optimatum regni, in quam
 miliaritatē peregrinorum, egenorū stum t
 infirmorum, captiuorum, aliorum deinde
 hominum miserabilium, quibus o volun
 nia officia seruilia, (etiam domū grauit
 Episcopatum, licet inuitus, esset ex fore,
 ctus) detulit, aquam manibus in plicijs
 fundendo, easque exosculando, cibum rumi
 potumque mensæ inferendo, pecc mur
 calida abluendo, & alia id genus ageravit
 do. Hic semper in Christi Ecclesia nos sp
 Pœnitentium spiritus. remur

Atque hinc alius ingens mortificatiōe
 rōnis fructus exoritur; quod, nemur
 per illam omnibus corporis animi quosc

liberemur incommodis, quæ Deus in peccatorum nostrorum pœnam designarat. nullum enim peccatum, siue magnum, siue paruum immune esse potest à pœna. Velenim à Deo castigandum est in altera vita cruciatu inferni aut purgatori, vel in hac vita afflictione temporali; aut certè ab ipso homine mortificatione voluntaria; qua vindictam quasi sumat de seipso, vt docet B. Anselmus. Cum verò Deus, vt ait Propheta Naum, non puniat peccatum aliquod bis in idipsum, consequens est, si Deus aliquem in hac vita propter peccata immensa afflictione, quam tamè ille patienter propter Christum toleret, plenè castiget, non esse deinde castigandum in altera: & si nos voluntariam de nobis pœnam, qua grauitatem lapsus adæquet, sumamus, fore, vt non solum alterius vitæ supplicij, sed etiã multis huius vitæ ærumnis, cæteroquin euenturis, eximamur. Hoc vtrumque mysterium declarauit sanctus Paulus, cum diceret: Si nos ipsos diiudicarem, non vtiq; iudicaremur. Dum iudicamur autem, à Domino corripimur, vt non cum hoc mundo damnemur. Diiudicare semetipsum est agnoscere suum lapsum, eumque coargue-

Ansel. in ep.

1 Cor. II.

Naum I.

iuxta 70.

1 Cor. II.

gnere, & pœna volūtaria expiare
 si homo fecerit, Apostolus eum
 reddit, quod in hac vita à Deo
 per tribulationem aliquam ca-
 dus non sit. Sin per incuriam ne-
 rit hoc iudicium instituire, Deus
 in eum iudicio animaduertit, &
 vita affligit; quam afflictio æ-
 tementer ferat, tum immunem eum
 nuntiat fore à damnatione æterni
 mibus mundi amatoribus defici-
 Hæc doctrina est B. Gregorij in mor-
 bus, vbi clarè scribit, nisi præsentis
 pœnis aliqui liberarentur à tormen-
 tæternis, non dicturum fuisse S. Pauli
 dum iudicamur à Domino, nos con-
 ne cum hoc mundo damnemur. Id
 tunc adimpletur, quando homo per
 tribulationes commouetur ad veram
 peccatis agendam pœnitentiam. O-
 bilem mortificationis effectum, qui
 omnibus huius alteriusque vitæ per
 liberamur. Quis non spontè sufficit
 mortificationis exercitium, quo
 gua tolerata molestia, liberamur à
 nis grauissimis? & breui afflictio-
 cruciatibus sempiternis? Nō vis, ut
 B. Chrysof. à Deo castigari, nec in
 nec in altera vita? sis iudex tui ipsius
 tiones à te exige, te reprehende, & cor-
 ge.

*Greg. libr 9.
 mor. c. 24.*

*Chrysof. in
 I. Cor. II.*

De hoc mortificationis effectu singularia in sacris litteris exempla extant. *Ionae 3.*
 Monuerat Deus per Ionam Prophetam Niniuitas de impendēte eis clade, & totius vrbs subuersione, nisi pœnitentiã de commissis criminibus agerēt. illi verò monitis parentes, vnà cū Rege suo ad expianda scelera, conciliandūq; diuinū numē seuerissimā sui mortificationem amplexi sunt, cilicijs & sacco se induerunt, cibo omni & potu abstinuerunt; diuinamque clementiam precibus & lacrymis implorârunt, quam & impetrarunt; qui verò in probitate vitæ constātes deinceps permanserunt, etiam ab æternæ damnationis vastitate liberati fuere. Filij Israhel Machabæorum temporibus cum extremum sibi animaduertissent impendere excidium ab exercitu hostium potentissimo, hoc est, 47. millium hominum armatorum, cōtra ter mille inermes, nullo alio præsidio, quàm mortificationis in sacco, cinere, ieiunio, & intimis ad Deum clamoribus cladem illam auerterunt, imò victoriam ex hoste reportarunt. Consulto profectò facimus, quòd non sinamus nos ab inimico humani generis, qui ex inuidia præsidium mortificationis omne nobis eripere conatur, in frau-

*1. Mach. c. 3.
 § 4.*

fraudem induci: certum enim est, re, ne carni quidem nostrae, manum praestari posse; cum exigua mortificatione eam & grauioribus persequimur, & resurrectionis futuram illi adaugeamus. Pulchre monet nos beatus Augustinus in verba: *Quid facis, inquit tentator, iunas: defraudas animam tuam, quod eam delectat, tibi ipsi ingens tuus ipse tortor & cruciator existis. Non placet, quia te crucias. Ergo crudelis delectatur pœnis suis. Responde huic tentatori. Excrucio me plane, ut ille parcat me pœnas, ut ille subueniat, ut placeat eius, ut delectem suauitatem eius. Non victima excrucietur, ut in aram impetur.*

*Aug. de vit.
ieiun.*

CAPVT XIII.

*Quod beneficio mortificationis orationes
strenuiores reddantur ad impetranda
Dei dona & munera.*

Quando infans à matre postulat puppam, summq̃ desiderat tantum signis & nutibus deoratur, nonnunquam mater aut remora porrigere, aut differt: at quando postulat cum lachrymis, non potest le-